

Inhoud

Hoofdstuk 1 Bestuursverslag	3
Voorwoord	4
Verslag Raad van Toezicht	6
Paragraaf 1: Resultaten HSD Office	7
1.1 Kennis vergroten	8
1.2 Innovaties realiseren	11
1.3 Markt betreden	14
1.4 Regelen Financiering en Kapitaal	19
1.5 Talent aantrekken	21
1.6 Bedrijfsvoering HSD	23
Paragraaf 2 : Vooruitblik 2022	24
Hoofdstuk 2 Jaarrekening	29
Balans per 31 december 2021	
Staat van baten en lasten over 2021	
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021	
Toelichting op de balans per 31 december 2021	
Toelichting bij de staat van baten en lasten over 2021	
Overige gegevens	49
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	
Bijlagen	55
1. Tabel input-output-outcome resultaten	
2. Bedrijfseconomische analyse (Activity Based Costing)	
3. Resultaten gemeente Den Haag	

The background of the page is a solid blue color with a faint, repeating pattern of white circuit board traces and nodes, resembling a printed circuit board (PCB) layout. The traces are thin lines that connect various circular nodes, creating a complex network of paths across the entire page.

Hoofdstuk 1

Bestuursverslag

Voorwoord

Dat HSD 'denkt, durft en doet' hebben we in 2021 laten zien. Door een breed scala aan producten, activiteiten en diensten te leveren die helpen om van Nederland een veiligere digitaliserende samenleving te maken.

Zoals afgesproken in onze **meerjarenstrategie**, hebben we onze naam veranderd naar Security Delta (HSD). Hiermee behoudt het cluster de sterke brandnaam en wordt duidelijker dat we nationaal opereren. De provincie Zuid-Holland en de HSD Campus in Den Haag blijven de hubs van waaruit nationaal en internationaal verbindingen worden gemaakt. Dit komt tot uiting in onze inhoudelijke programma's op de thema's 1) Cyberveiligheid & weerbaarheid, 2) Data & AI/Intel en 3) Veilige slimme samenlevingen. Op onze nieuwe corporate website 'securitydelta.nl' is hierover meer informatie te vinden.

Het was een interessant jaar met vele nieuwe ontwikkelingen. Zo hebben we onder meer een **trendmonitor** gemaakt, zodat de nieuwste veiligheidstrends en ontwikkelingen eenvoudig te volgen zijn. Ook is het platform '**securityinsight.nl**' gelanceerd met als doel de schat aan kennis en experts uit het ecosysteem (inter)nationaal toegankelijk te maken.

Op veel punten is overgepresteerd. Niet omdat we aan het begin van het jaar onze ambities te laag inschatten, maar omdat we voor nieuwe ideeën subsidies binnenhaalden. Hierdoor werken we aan '**Cyber Kracht**' waarmee we MKB-ondernemers helpen om cyberweerbaar te worden. Door **SecurIT** kunnen we MKB'ers met €3,5 miljoen financieel ondersteunen hun innovatieve veiligheidsinnovaties door te ontwikkelen. Met Greenport West-Holland zetten we een cyberweerbaarheidscentrum op voor de **tuinbouwsector**. En door de subsidie van de MRDH kunnen we helpen de **sectorale cyberveiligheid** in Zuid-Holland te vergroten, waarbij we concrete veiligheidsvragen ophalen en matchen met de experts in ons netwerk.

Door Corona zijn de meeste *fysieke* netwerkbijeenkomsten, internationale missies en softlandings vervangen door digitale sessies.

In dit jaarverslag verantwoorden we wat we hebben gedaan, hoe dit heeft bijgedragen aan outcome en hoe de financiële middelen zijn besteed. Operationeel en financieel zijn we in control. HSD heeft in 2021 een positief resultaat van € 423 gerealiseerd. Inclusief de onttrekking van de ICT-bestemmingsreserve ter waarde van € 5.000, resulteert dit in een klein batig saldo ter waarde van € 5.423. Dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Vooruitkijkend naar 2022, verwachten we dat de trend van toenemende cyberdreigingen doorzet en dat we als samenleving voor grote digitale veiligheidsuitdagingen komen te staan. Juist in deze tijd is ons ecosysteem van grote waarde. Het zorgt ervoor dat eindgebruikers, publieke en kennispartijen elkaar blijven vinden, en blijven ontwikkelen en innoveren voor veiligheid en groei.

In het **Jaarplan 2022** staan onze concrete doelen en activiteiten voor 2022. Om toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden en aan de top mee te blijven doen, is een succesvol ecosysteem noodzaak. Een systeem dat banen creëert door onderlinge samenwerking en te innoveren en dat daarnaast investeerders, kennisevents, bedrijven en talent aantrekt. Dit ecosysteem is Security Delta. Een nationaal veiligheidscluster, met een sterke verankering in Zuid-Holland en een fysieke plek, de HSD Campus, in Den Haag.

Ik ben trots dat we met ons bevlogen HSD Office team in nauwe samenwerking met onze partners tot deze resultaten zijn gekomen. Mijn speciale dank gaat uit naar onze partners voor hun vertrouwen, commitment en inzet. Want alleen zij maken het creëren van outcome mogelijk.

Joris den Bruinen
Algemeen directeur/bestuurder

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt het formele toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de Stichting HSD en de uitvoeringsorganisatie HSD Office.

De RvT wordt gevormd door Wim Kuijken (voorzitter), Marjolein Jansen en Jaap Wielaart en heeft in 2021 vier keer formeel vergaderd in voltallige aanwezigheid. Twee informele sessies vonden plaats om de RvT-leden bij te praten over de Corona ontwikkelingen. Marjolein Jansen is daarnaast aanwezig geweest bij de vergaderingen van de Raad van Advies (RvA). De RvA heeft in 2021 haar strategische adviesrol herijkt en verder ontwikkeld. De RvA benut hiervoor de individuele kennis(en) en ambassadeurschapsrollen van de leden. Met hun gezamenlijke inzichten en visies levert de RvA concrete inhoudelijke strategische advisering voor het veiligheidscluster.

Jaap Wielaart bezet de Auditcommissie. Het door accountantskantoor Mazars opgestelde conceptverslag over de Jaarrekening 2021 is door de Auditcommissie in een apart overleg, samen met de bestuurder en controller, besproken. Vervolgens heeft de definitieve goedkeuring in de RvT plaatsgevonden.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2021 zijn goedgekeurd door de RvT. Evenals het jaarplan inclusief begroting 2022. De bestuurder informeert de RvT over actuele plannen, bedrijfsvoering en ontwikkelingen. De RvT toetst de doelmatigheid van uitgaven door het beoordelen van de kwartaalrapportages. Hierin staat de voortgang van de programma's en de hoofddoelstellingen. Indien dit zich voordoet, deelt de bestuurder overwegingen, risico's en alternatieven van voorstellen of besluiten met de RvT. Door deze werkwijze is de raad goed in staat de eigen rol te vervullen. De RvT heeft vastgesteld dat de bezoldiging van de bestuurder rechtmatig is en voldoet aan de WNT-normering.

De RvT vindt dat ondanks Corona het enthousiaste HSD Office team mooie resultaten heeft weten te boeken en extra werkzaamheden heeft opgepakt. Hiermee is samen met de HSD-partners serieuze economische outcome gecreëerd en een bijdrage geleverd aan de veiligheid van onze digitaliserende maatschappij. Ook heeft de RvT grote waardering voor de verschillende lange termijn financieringen die HSD heeft gerealiseerd voor zowel programma's als exploitatie van HSD. Hierdoor hebben ze alle vertrouwen dat de gemeente Den Haag haar financiering aan HSD voor de komende vier jaar continueert.

Paragraaf 1

Resultaten HSD Office

De resultaatafspraken uit het jaarplan 2021 zijn vrijwel volledig gerealiseerd. Operationeel en financieel zijn we 'in control' en sluiten we het jaar af met een klein positief saldo.

In dit jaarverslag verantwoorden we niet alleen wat we hebben gedaan en tot welke resultaten dit heeft geleid, maar ook hoe we ons geld hebben uitgegeven. We zetten de ambities die we hadden bij de start van het jaar tegenover de geboekte resultaten.

1.1 Kennis vergroten

Security Delta (HSD) heeft vijf kerndoelstellingen. De eerste is om kennis te vergroten over veiligheid in een digitaliserende wereld. Binnen ons ecosysteem zit een schat aan kennis. De nieuwste ontwikkelingen, innovaties en trends op het gebied van veiligheid in een digitaliserende wereld komen van onze partners. Deze kennis willen we bijeenbrengen, ontsluiten en verspreiden. Dit doen we in digitale en fysieke vorm.

Security Insight

Het platform dat we sinds medio 2021 inzetten om kennis en innovaties over (digitale) veiligheid te delen is Security Insight. In 2021 hebben 102 partners zich als expert op het platform gepresenteerd, zijn 10 veiligheidsinnovaties op de Innovation Floor gedemonstreerd en hebben we 645 blogs, rapporten, webinars en events van onze partners ontsloten. SecurityInsight.nl trok gemiddeld 1.679 bezoekers per maand, van wie 10% interactie aanging met de experts of content markeerde als favoriet.

Cyber Kracht

Bij de start van 2021 wisten we nog niet dat we een programma zouden uitvoeren om de digitale veiligheid van MKB'ers te vergroten. Dit programma 'Cyber Kracht' is tot stand gekomen met REACT EU subsidiegelden. We hebben een platform 'ikhebcyberkracht.nl' gemaakt, HSD Talks georganiseerd en het initiatief regionaal uitgerold. Helaas konden de fysieke bijeenkomsten door Corona niet doorgaan.

Trendmonitor Security

Meer dan 350 rapporten en artikelen zijn geanalyseerd, geclassificeerd en opgenomen in een Trendmonitor Security. Hierdoor is het mogelijk om snel inzicht te krijgen in de laatste trends en ontwikkelingen, bijvoorbeeld binnen een werkveld of rondom een specifieke dreiging. Met het erbij ontwikkelde dashboard is in één overzicht duidelijk wat de belangrijkste ontwikkelingen en (sub)trends zijn.

Kennis- en intervisiebijeenkomsten

In totaal hebben we 34 kennissessies (mede) georganiseerd: HSD Cafés, MKB Digicafés, expert kennissessies, intervisiebijeenkomsten, (digitale)congressen en webinars.

Vanuit de innovatieprogramma's organiseerden we thematische expertsessies. Met als doel het gezamenlijk bepalen van een roadmap, het ophalen van veiligheidsvraagstukken en -oplossingen, en het delen van kennis. Dit is bijvoorbeeld gedaan op de thema's Cybercrime, Cybersecurity in de Tuinbouw, Smart Cities, en AI voor veiligheid.

We organiseerden HSD Cafés op onderwerpen als Trends in veiligheid, Crisismanagement en OT Security. Tijdens de HSD Cafés delen we kennis, inventariseren we of innovatieve ideeën aanslaan en vinden we samenwerkingspartners voor nieuwe programma's.

Daarnaast vonden er cross-sectorale intervisiebijeenkomsten plaats voor CISO's en CIO's. In deze bijeenkomsten worden kennis en ideeën uitgewisseld en oplossingen voor securityuitdagingen besproken. Enkele Premium Partners hebben discussies ingeleid. Er zijn 2 nieuwe groepen gestart.

Onze diensten

Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
Stabiël aantal partners (Stand per 1 januari 2022)	271 2 nieuwe partner bijeenkomsten	264 2 nieuwe partner bijeenkomsten	v
Stabiël aantal premium partners (Stand 1 januari '22)	55	58	v
CISO cross-sectorale interviewbijeenkomsten	6 bijeenkomsten	8 bijeenkomsten	+
Bijdrage leveren aan opzet programma en communicatie event als 'endorsing partner' of spreker	30	41	+
Koppelen expertise partners aan events	10 matches	22 matches	+
MKB Digicafés	-	2	+
HSD Cafés	5	5	v
Cyber Kracht	-	13 talks & Ikhebcyberkracht.nl	+
Kennis/netwerklunches op HSD Campus	12	4 (door Corona)	-
Trendrapportage security/ Trendmonitor	1	3 artikelen 1 trendmonitor	+
Onderzoek financiële sector	-	1	+
RvA bijeenkomsten	3	3	v
Virtueel platform & delen kennis partners	SecurityInsight.nl	SecurityInsight.nl 645 blogs, rapporten, webinars, events en podcast 10 innovaties 102 experts (partners)	v

(V) doelstelling gehaald, (-) doelstelling niet gehaald, (+) overprestatie

In 2021 heeft HSD Office hard gewerkt aan het binnenhalen van financiering. Dit succes heeft geleid tot extra gelden maar ook tot extra doelstellingen en activiteiten. Met een deel van de extra gelden zijn drie nieuwe medewerkers aangetrokken.

1.2 Innovaties realiseren

Onze tweede kerndoelstelling is om publieke, private en kennispartijen bijeen te brengen. Gezamenlijk worden innovatiemogelijkheden onderzocht en opgepakt. Dit leidt tot projecten en programma's op de thema's *cybersecurity*, *'AI, data en intelligence'* en *'slimme veilige steden'*. We zorgen dat er gewerkt wordt aan innovaties die bijdragen aan een veiliger Nederland en die leiden tot economische en maatschappelijke investeringen. Hierdoor groeien bedrijven en neemt de werkgelegenheid toe.

Alle ambities uit het Jaarplan 2021 om 'innovaties te realiseren' zijn ruimschoots gehaald.

Cybersecurity en weerbaarheid

Nederland en de wereld worden steeds meer digitaal. Onze digitale economie kan alleen succesvol zijn als deze veilig is, terwijl digitalisering zelf tot nieuwe veiligheidsproblemen en -uitdagingen leidt. We willen cybercrime tegengaan en voorkomen. Ten eerste door de ontwikkeling van veilige innovatieve cyberproducten en -diensten te stimuleren. Ten tweede door het vergroten van het cyberbewustzijn van verschillende sectoren. In 2021 werkten we aan de volgende programma's:

Programma's

Cybercrime

Door publiek-private samenwerking beter inzicht krijgen in het businessmodel van cybercriminelen om zo hun verdienmodel in een vroeg stadium te verstoren.

Cybermetrieken Zorg

In overleg met ziekenhuizen en bedrijfsleven in kaart brengen waar de grootste blinde vlekken in beveiliging zitten en hoe deze (geautomatiseerd) gemeten en gedeeld kunnen worden om het securityniveau in de sector te verbeteren.

OT Security

Vormen van een 'Community of Practice' gericht op het delen van best practices, positionering van het onderwerp, innovatiesamenwerking en het ontwikkelen van een kennisplatform.

Cyber Crisismanagement	Leervermogen van cyber crisisincidenten en oefeningen vergroten. Onderzoeken hoe de inzet van nieuwe technologie de problemen in informatiemanagement en crisiscommunicatie kan verkleinen.
Cyberweerbaarheid Tuinbouw	Vergroten van cyberbewustzijn en cyberweerbaarheid in de tuinbouwsector. Opzetten regionaal cyberweerbaarheidscentrum.
Supply chain	Verkennen van innovatiemogelijkheden om de kwetsbaarheden in supply chains te duiden en aan te pakken. Na de verkenning is besloten om de gesignaleerde uitdagingen op te pakken in al bestaande programma's als Cyberweerbaarheid Tuinbouw en OT Security.

AI en Data/Intel

Nieuwe technologieën zoals Artificiële Intelligentie (AI) zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving en worden volop toegepast. In een digitaliserend tijdperk met toenemende dreigingen biedt de inzet hiervan kansen als het gaat om het versterken van onze fysieke en digitale veiligheid. AI kan bijdragen aan het beschermen van burgers, het waarborgen van de rechtspleging en het vergroten van het publieke welzijn. Tegelijkertijd brengt de inzet van AI ook risico's met zich mee. En moet er een balans worden gevonden tussen de effectieve inzet van AI-toepassingen, privacy, ethiek en de bescherming van de rechten van burgers. In dit kader werkten we in 2021 aan onderstaande programma's.

Programma's

Open Source (Data Diode) voor veiligheid	Ontwikkelen van een open source data diode voor Defensie. Verkennen van innovatiemogelijkheden om met open source de digitale veiligheid te vergroten en bijdragen aan een overheidsbrede ontwikkeling richting meer toepassingen van open source technologie.
AI voor vrede, recht en veiligheid	Stimuleren en faciliteren van innovatie en onderzoek op het terrein van AI, data en intelligence binnen het veiligheidsdomein met inachtneming van juridische en bestuurlijke randvoorwaarden.
Nederlandse AI voor de Nederlandse taal	Opzetten van een ecosysteem voor de ontwikkelen van soevereine, inclusieve en uitlegbare Nederlandstalige taal- en spraaktechnologie met daarin domein specifieke extensies voor het veiligheidsdomein.

Automated Security Operations	Met TNO opzetten van een automated security operations platform en informatiehub om SOC's met behulp van AI te automatiseren.
-------------------------------	---

Slimme Veilige Samenlevingen

Innovatieve producten worden in de stad ingezet om de veiligheidsuitdagingen van vandaag en morgen te tackelen. Steden worden door het gebruik van deze nieuwe technologie steeds slimmer. Maar tegelijkertijd duiken ook vragen op over publieke waarden als privacy, controle over technologie, menselijke waardigheid en rechtvaardigheid. Het waarborgen van deze waarden in de ontwikkeling en het gebruik van nieuwe technologie voor een veiligere stad is voor Security Delta (HSD) een speerpunt. Net als het aanjagen van deze innovatieve technologische ontwikkelingen voor stedelijke veiligheid. De volgende programma's voerden we in 2021 uit.

Programma's

Smart Secure Resilient Cities	Meerjarig programma bestuurd door steden en politie om stedelijke veiligheid te vergroten door het verantwoord, cyber secure en effectiever inzetten van nieuwe technologie en data.
Realtime Intelligence Lab	Een leer- en experimenteerprogramma om nieuwe kennis en producten te ontwikkelen en te testen voor de politie.

Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
Innovatieprogramma's en verkenningen	9 programma's met 90+ organisaties	16 programma's en verkenningen met 95+ organisaties	+
Uitgelokte investeringen	€ 1 miljoen	€ 3,4 miljoen uitgelokte programma investeringen t.b.v. HSD & consortia. Hiervan is € 1,4 miljoen buiten HSD financiën om.	+
Meer matches in het ecosysteem	200 matches	211 matches	+
Aandacht voor innovaties van partners	2 interviews	2 interviews	v

(V) doelstelling gehaald, (-) doelstelling niet gehaald, (+) overprestatie

1.3 Markt betreden

Onze derde kerndoelstelling is om organisaties te helpen de nationale en internationale markt te betreden, zodat zij hun innovaties kunnen opschalen en groeistrategieën kunnen uitvoeren. We ondersteunen partners om de stap naar het buitenland te maken en halen veiligheidsvraagstukken op die we verbinden aan partijen met (deel)oplossingen.

Omdat veiligheidsrisico's en technologieën zich niet beperken tot organisatie- of landsgrenzen werkt HSD

Office aan het leggen van internationale verbindingen. Ons doel is om de Nederlandse positie als Secure Digital Gateway to Europe internationaal te verstevigen.

Daarnaast is kennis internationaal aanwezig en is de Nederlandse thuismarkt vrij klein. Daarom werkt HSD aan internationale handels- en kennisbruggen. Dit bevordert ook de gezamenlijke acquisitie doelstellingen om internationale bedrijven en events naar Nederland te halen in samenwerking met InnovationQuarter, NFIA en The Hague Convention Bureau. Het nationaal veiligheidscluster heeft een sterke aantrekkingskracht op buitenlandse bedrijven, congressen, investeerders en talent.

Ondanks Corona is het in 2021 gelukt de meerjarige internationale programmering van HSD verder te versterken. Een aantal zaken moesten we door Corona wel omzetten, zoals het digitaliseren van een aantal geplande fysieke handelsmissies en handelsreizen. Wel is er een fysieke handelsmissie naar Duitsland georganiseerd met veel nieuwe verbindingen en enthousiasme richting een driejarig programma. In samenwerking met overheidspartijen als NOC*NSF, RVO en de Nederlandse ambassade in Tokyo werd een digitale tweedaagse Knowledge Summit georganiseerd als afsluiting van de PIB Japan.

De internationale securitycongressen vonden niet meer allemaal fysiek plaats en trokken dus ook minder bezoekers naar Nederland en Den Haag. Wel zijn er meer nieuwe internationale events binnengehaald die de komende jaren gaan plaatsvinden. De acquisitie van buitenlandse bedrijven liep volgens plan.

Interview

Lees het interview met Eric van Kooij (Nederlandse ambassade in Japan) over de afronding en toegevoegde waarde van het PIB-programma Japan.

LEES MEER

Daarnaast zijn met succes vele (online) thematische handelsbijeenkomsten, rondetafels en ontmoetingen georganiseerd over de landsgrenzen heen. Dit deden we met Japan, India, Singapore, Taiwan, USA, Duitsland en Canada. En in samenwerking met InnovationQuarter, RVO en Buitenlandse Zaken. We hebben het voortouw genomen in het opzetten van meerjarige programmering op deze landen, waaronder een nieuwe PIB VS die in 2021 is ondertekend. Hierdoor hebben we aan zowel Nederlandse kant als in deze landen sterke, duurzame posities opgebouwd. De digitale sessies zorgden voor een lager drempel om deel te nemen, waardoor meer organisaties aanhaakten.

Marktconsultaties

In 2021 zijn we gestart met marktconsultaties. In marktconsultaties worden één op één verbindingen gemaakt tussen probleemhouder en expert die gezamenlijk de problematiek vertrouwelijk bespreken. Meer open vraagstukken worden in een rondetafel besproken. Vanzelfsprekend kunnen de vraagstukken betrekking hebben op elk van de verschillende veiligheidspilaren: techniek, mens en organisatie. Drie complexe digitale veiligheidsproblemen werden aangepakt waarmee waterschappen en het CBR worstelen. Dit leverde nieuwe inzichten op en een duidelijk handelingsperspectief. Dit succes breiden we volgend jaar uit naar zes andere sectoren in de regio.

Interview

Lees het interview met Geraldine Beckers (Hoogheemraadschap van Rijnland) en Pepijn Vissers (Chapter8) over hun ervaring met de marktconsultatie sessie.

LEES MEER

Branding & Communicatie

Focus van de communicatie lag in 2021 op de implementatie van de naamswijziging en het positioneren van Security Delta (HSD) als nationaal veiligheidscluster dat denkt, durft en doet. We investeerden in zichtbaarheid in de media via interviews, persberichten en engagement op social media. Ook is de corporate website securitydelta.nl vernieuwd, inclusief een overzicht van onze concrete producten en diensten die onderdeel uitmaken van onze 'Toegang tot' propositie. De overige middelen zijn aangepast in de nieuwe huisstijl en worden gefaseerd geïmplementeerd om geen onnodige kosten te maken.

Daarnaast was er veel aandacht voor het zichtbaar maken van de programma's, resultaten en expertises van onze partners. Via online campagnes en communicatie via onze eigen kanalen investeerden we in de naamsbekendheid en het werven van relevante bezoekers voor het nieuwe kennis & innovatieplatform 'Security Insight'. Ook is de interviewbundel, waarin partners vertellen over hun ervaringen met HSD, vernieuwd.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Twitter	2.632	3.685	5.041	5.313	5.642	5.738	5.727
LinkedIn	1.351	1.970	2.798	3.639	4.890	6.045	7.035
Nieuwsbrief	1.815	2.232	3.564	3.944	4.086	3.775	3.626
HSD corporate website (bezoekers per maand)	6.890	7.838	8.385	8.148	7.547	6.178	6.008
HSD powered by website (bezoekers per maand)	5.359*	2.896	6.994*	5.293*	3.842	3.827	9.230**

* Deze jaren voerden we de Cyber Security Week uit, waardoor bezoekersaantallen hoger waren.

**Eind mei 2021 is ons kennis en innovatie platform Security Insight gelanceerd.

Onze diensten

Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
Partners for International Business programma's	4 PIB Japan PIB India PIB VS PIB Singapore -	5 Afgerond tijdens digitale Knowledge Summit rondom Olympische Spelen. Afgelopen 5 jaar € 5 miljoen omzet gerealiseerd en verwachte omzetgroei deelnemers van € 5 a € 10 miljoen voor komende jaren Verlengd Aangevraagd en goedgekeurd In uitvoering Nieuw: PIB Duitsland in de maak	+
Acquisitie internationale security bedrijven en economische spin-off	10 bedrijven 50 nieuwe banen € 7,5 miljoen investeren Uitvoering Softlanding Programma Global EPIC en Canada	10 bedrijven Bedrijven geven aan de komende 3 jaar 61 nieuwe banen te creëren en ruim € 3 miljoen te investeren Uitgevoerd	v
Acquisitie internationale securitycongressen en economische spin-off	5 € 1 miljoen verwachte economische spin-off	10, waarvan 4 fysiek, 3 hybride en 3 digitaal € 1,95 miljoen verwachte economische spin-off	+
Faciliteren internationale groeiambities	4 startups, scale-ups of innovatieve MKB'ers faciliteren	12 nieuwe deelnemers aan PIB-programma's In samenwerking met Dutchbasecamp en IQ een Globaliser programma georganiseerd voor 7 startups en scale-ups	+

Ambitie	Doel	Realisatie	
Meewerken en deelnemen aan handelsmissies	5 ontvangen 5 uitgaande missies	18 digitale handelsbijeekkomsten 1 fysieke handelsmissie Duitsland 1 analyse internationalisering € 39.000 uitgelokte investeringen voor versterking internationale/ Europese samenwerking	+
Marktconsultaties	6 sessies	3 sessies	-
Website bijeenbrengen vraag en aanbod	1 website	Functie ondergebracht bij Security Insight	v
Nieuwe branding HSD	Implementatie nieuwe branding en naam	Implementatie branding en naam Vernieuwde tweetalige website	v
Branding & Bereik	12.000 bezoekers p/m HSD websites Mediawaarde € 750k	15.238 bezoekers p/m HSD websites Meegewerkt aan 18 interviews 100 online artikelen met mediawaarde € 1,4 miljoen	+

(V) doelstelling gehaald, (-) doelstelling niet gehaald, (+) overprestatie

1.4 Regelen financiering en kapitaal

Helpen om financiering te regelen voor veiligheidsoplossingen en kapitaal voor groei is een vierde hoofddoelstelling. We brengen organisaties in contact met private investeerders en investeringsfondsen. We geven informatie en advies over subsidie- en kapitaal mogelijkheden.

Een belangrijke voorwaarde voor het ontwikkelen van veiligheidsoplossingen en de groei van bedrijven is de beschikbaarheid van financiering en kapitaal. HSD Office maakt financieringsinstrumenten beter toegankelijk door hierover te communiceren. We hebben in 2021 een nieuwe **Subsidiewijzer** gemaakt, waarin relevante subsidies met voorwaarden staan.

Daarnaast adviseren we bedrijven in hun zoektocht naar financiering. Ook voerden we gesprekken met investeerders en koppelden we partijen aan investeerders, bijvoorbeeld tijdens de 'Toegang tot Kapitaal' bijeenkomst die we organiseren en de matches die we maken.

In 2021 ontvingen 11 bedrijven investeringen, waarbij HSD Office in aanloop een rol speelde. Ook hebben we meerdere consortia geholpen bij het indienen van subsidieaanvragen. We hebben meer gerealiseerd dan onze ambities uit het jaarplan 2021.

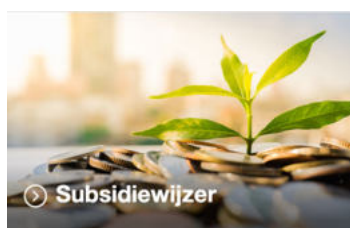
SecurIT

SecurIT is een Europees project met als doel om innovatieve samenwerkingsprojecten voor (digitale) veiligheid te ondersteunen en co-financieren. Samen met Europese samenwerkingspartners hebben wij € 5 miljoen aan subsidie binnengehaald. Hiervan gaat € 3,5 miljoen rechtstreeks naar samenwerkingen van Europese MKB'ers die hiermee een prototype of demonstrator bouwen. Om aan te sluiten bij daadwerkelijke veiligheidsvraagstukken worden de ontwikkelde oplossingen vervolgens bij eindgebruikers getest. Inschrijvingen voor de eerste van twee Open Calls kunnen worden gedaan vanaf 2022. Het programma loopt door tot 2024.

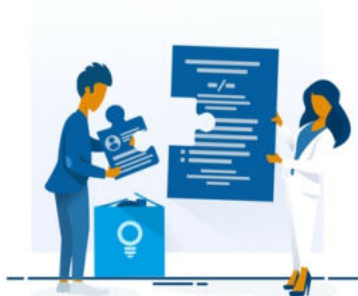
Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
Internationaal programma innovaties voor MKB'ers: SecurIT	1 € 4,5 miljoen	1 € 5 miljoen uitgelokte investering, waarvan € 3,5 miljoen subsidie voor MKB en innovatievoorstellen	v
Subsidiewijzer	1 nieuwe versie	1 nieuwe versie	v
Toegang tot Kapitaal bijeenkomst	1	1 Voorbereidingen ECSO Cyber Investor Days in 2022 in Den Haag	v
Bijeenkomst informeren investeerders	1	1	v
Matches HSD-partners en investeerders	10	22	+
Samenwerking in communicatie YesDelft en THT	Endorsen Hackaton for Good	Endorsen en in jury Hackaton for Good Deelname regionaal huboverleg	v
Uitgelokte bedrijfsinvesteringen	4 bedrijven krijgen investeringen, waarvan 2 in Den Haag € 5 miljoen	11 bedrijven ontvangen uitgelokte bedrijfsinvestering van € 29,6 miljoen onder andere een serie A en B investering Dutch Security TechFund, geleid door TIIN Capital en ondersteund door IQ en HSD Office stijgt met € 5 miljoen naar € 36 miljoen	+
Consortia subsidieaanvragen	1 consortium voor subsidieaanvragen	5 consortia NWO D&I voorbereid en ingediend 3 ELSA labs consortia gevormd en ingediend.	+

Onze diensten

1.5 Talent aantrekken

Helpen de mismatch tussen vraag en aanbod van securitytalent inzichtelijk te maken en bij te dragen aan de oplossing is de laatste kerndoelstelling van Security Delta (HSD). Organisaties kunnen vacatures en opleidingen onder de aandacht brengen via onze website 'securitytalent.nl'. Daarnaast brengen wij hen in contact met internationaal en ondernemend talent. HSD Office houdt het ecosysteem op de hoogte van de laatste trends en ontwikkelingen op het gebied van de veiligheidsarbeidsmarkt.

SecurityTalent.nl

In 2021 werd securitytalent.nl 67.768 maal bezocht. Het platform is steeds beter vindbaar via zoekmachines en mensen benaderen ons ook steeds meer direct. 7,3% Van de bezoekers ging via een link van ons naar een andere site, bijvoorbeeld naar partners die een vacature of opleiding hebben.

We hebben een professionaliserings- en automatiseringsslag doorgevoerd, waardoor vacatures en opleidingen nu sneller, completer en meer accuraat in ons systeem belanden. Dat is ook te zien in het hoge aantal vacatures en opleidingen dat is ontsloten.

Studie en artikelen

Over het thema 'Talent' schreef HSD Office verschillende *artikelen*. We brachten verschillende veiligheidsfuncties en -organisaties onder de aandacht, schreven over de meerwaarde van een internationale summerschool en gaven een update van activiteiten binnen de Human Capital Agenda Security.

Talentprogramma's

We hebben een digitaal platform opgezet om zij-instromers naar het cybersecurity domein te krijgen: '[cybersecuritywerkt.nl](#)'.

Ook is een programma afgerond om het tekort aan docenten in cybersecurity (deels) op te lossen door de inzet van *hybride docenten*.

Ondanks dat de International Cyber Security Summerschool niet fysiek door kon gaan, werd er een succesvolle virtuele editie, inclusief HR-event, georganiseerd. Door de deelnemers werden de aanpak, opzet en inhoud zeer positief beoordeeld.

Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
Human Capital Agenda	Uitvoeren	Uitgevoerd Vorbereidingen voor HCA 2023-2026 Input arbeidsmarktmonitor cybersecurity	v
Website Security Talent up-to-date	2.200 bezoeken per maand 500 vacatures gedeeld 600 opleidingen gedeeld Automatiseren vacatures -	5.647 bezoekers per maand 1.907 vacatures gedeeld 575 opleidingen gedeeld Automatisering vacatures Automatisering opleidingen	+
Hybride docenten voor cybersecurity	1 programma	1 programma € 9.000 uitgelokte investering	v
Zij-instromers cybersecurity	1 website 1 rapport	1 website: cybersecuritywerkt.nl 1 rapport	v
International Cyber Security Summer School	60 studenten	60 studenten	v
TU studenten koppelen aan bedrijven	1 Capstone programma 25 studenten, 4 TU's	1 Capstone programma 25 studenten, 4 TU's	v
Trends en ontwikkelingen talent	-	9 artikelen	+

(V) doelstelling gehaald, (-) doelstelling niet gehaald, (+) overprestatie

Onze diensten

1.6 Bedrijfsvoering HSD

Conform de doelstelling in het meerjarenplan werd in 2021 de naamgeving van HSD omgezet naar Security Delta. Deze aangescherpte naam sluit beter aan bij de scope van het werk dat we doen en de omvang van het ecosysteem. Bij de nieuwe naam hoort ook een aangescherpte corporate website en het aanpassen van de huisstijlmiddelen.

Naast onze inhoudelijke ambities, investeerden we in 2021 in de verdere professionalisering van HSD Office. We opereren conform ons security-, personeels-, compliance-, privacy-, CRM- en financieel beleid en scherpten onze interne processen aan waar nodig. Besloten is de AVG beoordeling eens in de 2 jaar uit te voeren.

We hebben drie websites gepentest. Op basis hiervan zijn mitigerende aanpassingen in onze ICT-systemen doorgevoerd die hebben bijgedragen aan de verdere professionalisering van het securitybeleid van HSD Office en de HSD Campus. Onze kernwaarden (Vertrouwen, Verbinden, Ondernemend en Doelgericht) zijn inmiddels diep in ons cultuur en gedrag geworteld en deze dragen we actief uit.

Het CRM, onze partnerrelatiemanagementtool, gebruiken we intensief. Het geeft ons goed inzicht in hoe het HSD-ecosysteem zich ontwikkelt, in de kwaliteiten en interesses van de partners en in de voortgang van afspraken met onze partners. We maakten een nieuw *jaarplan*, *jaarverslag* en vernieuwde *interviewbundel*.

Ambities en realisatie: 2021 in getallen

Ambitie	Doel	Realisatie	
RvT vergaderingen	4	4	v
Pentests	3	3	v
Jaarplan en Jaarverslag	1	1	v

(V) doelstelling gehaald, (-) doelstelling niet gehaald, (+) overprestatie

Paragraaf 2

Vooruitblik 2022

Ook in 2022 werken we aan onze zes hoofddoelstellingen.
In het Jaarplan 2022 staan de activiteiten uitgewerkt.

Vooruitblik

We hebben voor 2022 zes hoofddoelstellingen. Onze ambities zijn:

1) De kennis uit het ecosysteem nog beter inzetten en benutten

De nieuwste ontwikkelingen en innovaties op het gebied van veiligheid in een digitaliserende wereld delen we actief op securityinsight.nl. We positioneren dit platform verder in 2022 en zorgen voor meer traffic en content. Daarnaast bouwen we de **trendmonitor** uit met een versie specifiek voor cybercrises en cyberoefeningen. Hierdoor zijn de actuele ontwikkelingen en trends uit rapporten en het nieuws toegankelijk voor professionals. Binnen het programma **Cyber Kracht** zetten we ons in om het digitale veiligheidsbewustzijn en de digitale weerbaarheid van het midden- en kleinbedrijf (mkb) te verhogen. We verbinden met sterke bestaande initiatieven en bieden de ondernemer handelingsperspectief. Zo versterken we de cyberkracht van de ondernemer.

2) Innovaties stimuleren: cyberveiligheid, AI en slimme veilige steden

Op het terrein van *cybersecurity* breiden we de sectorale aanpak van de tuinbouwsector uit naar (allereerst) de Lifescience & Health/Biotech sector. Voorwaarde is wel dat we hiervoor subsidie krijgen. We pakken in 2022 door in de bestaande cybersecurity innovatieprogramma's.

Op *AI, data en intelligence* werken we aan nieuwe innovatieprogramma's en initiatieven. We koppelen deze aan de behoefte van eindgebruikers en financieringsmogelijkheden. Ook behouden we onze nationale AI-adviesrol in 2022 en brengen het behoefte- en stakeholderveld op dit thema in kaart.

Slimme veilige steden en de randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn helpen we realiseren. Dit doen we door vanuit het Smart Secure Cities programma bij te dragen aan project- en consortia ontwikkeling, voornamelijk via de Impact Coalition Safety & Security (ICSS). Thema's die aan bod komen zijn onder andere crowd management, inzet en bestrijding van drones, data delen, cybersecurity van de infrastructuur en de ethiek & privacy vraagstukken bij het ontwikkelen van slimme steden. Daarnaast stimuleren we de ontwikkeling van Real Time Intelligence oplossingen voor de politie via het RTI-Lab samen met TNO.

3) Vraag en aanbod van de markt koppelen

Komend jaar bouwen we voort op het succes van marktconsultaties in 2021. Dit betekent dat we vraag en aanbod naar (cyber)veiligheidsproducten en diensten uit de markt matchen. We halen actief vragen op, allereerst bij de topsectoren in de regio. Hiermee helpen we de (cyber)veiligheid in die sectoren te vergroten en de HSD-partners kunnen hun expertise tonen.

Met onze focusgebieden zetten we de lijn van de afgelopen jaren voort. We zorgen voor inhoudelijk sterke internationaliseringsprogramma's naar de VS, Canada, Duitsland, India, Taiwan en Singapore. We verkennen samen met InnovationQuarter de kansen in de Nordics. Ook positioneren we het HSD-cluster sterker in de EU en Europese programmering gericht op innovatiekapitaal. Zo dragen we bij aan de gemeenschappelijke Nederlandse positionering en branding als "the secure digital gateway to Europe".

4) Partners die op zoek zijn naar kapitaal verbinden aan investeerders

In 2022 geven we uitvoering aan ons Europees SecurIT programma. We zorgen dat bedrijven met goede innovatie-ideeën de weg vinden naar de € 3,5 miljoen aan financiering voor innovatieve veiligheidsoplossingen.

We maken matches tussen investeerders en partners die kapitaal nodig hebben voor groei. Ook bieden we inzicht in de beschikbare subsidies en projectmatige financiering voor de inhoudelijke onderwerpen binnen onze programmering. Dit doen we onder meer aan de hand van de HSD Subsidiewijzer/Finance Guide, die met regelmaat zal worden geüpdatet.

5) Verdere groei 'securitytalent.nl' en 'cybersecuritywerkt.nl'

Ons doel is meer relevant talent aantrekken en ontwikkelkansen bieden om te voldoen aan de behoeften van de (cyber)securitysector. Dat begint met het in kaart brengen van het aanbod en de mismatch op de arbeidsmarkt. We zorgen dat in 2022 een nieuwe studie verschijnt. Ook zetten we een programma op om zij-instromers naar het cybersecuritydomein te krijgen. En we vergroten het succes van securitytalent.nl, onder meer met nieuwe content, een sterk aanbod van vacatures en opleidingen, en een marketingcampagne.

6) Positionering en branding: impact vergroten

We zetten in op het goed over het voetlicht brengen van onze activiteiten en resultaten. Ons doel voor 2022 is om onze nationale positie te verstevigen zodat publieke, private en kennisorganisaties nog beter de weg vinden naar onze programma's, activiteiten en diensten.

De gevolgen van Covid-19

Het is lastig te overzien wat de impact van Covid-19 wordt in 2022 en hoe dit de organisaties in ons ecosysteem beïnvloedt. Er kunnen gevolgen zijn voor onze ambities in 2022. Veel werkzaamheden kunnen digitaal georganiseerd worden, maar dit lukt niet altijd. Vooral onze internationale doelstellingen zijn mede afhankelijk van open grenzen. Onze insteek is gericht op flexibiliteit, fysiek en hybride organiseren daar waar kan en digitaal daar waar nodig.

Begroting 2022

De gerealiseerde groei van HSD in 2021 (baten € 1,75 mln) ten opzichte van het jaarplan 2021 (baten € 1,5 mln) zetten we in 2022 (baten € 2 mln) voort. Dit wordt voornamelijk mogelijk gemaakt door de extra en meerjarige programma- en projectfinanciering die HSD ontvangt vanuit de EFRO/Kansen voor West, MRDH en RNIZ. Hiermee levert HSD samen met haar partners via de programmering ook meer output en outcome in 2022.

Lange termijn financiering

Naast meerjarige programma- en enkelvoudig Rijksprojectfinanciering heeft HSD inkomsten uit partnerfee's en een exploitatie subsidie van gemeente Den Haag. De gemeente heeft in 2018 een meerjarenovereenkomst met stichting HSD opgesteld om de benodigde basisfinanciering (exploitatiesubsidie) voor de periode 2019 - 2022 te garanderen. Hier komt in 2022 een einde aan. Met de gemeente Den Haag, zowel bestuurlijk als ambtelijk, heeft HSD positieve gesprekken gevoerd over de financiering voor de periode 2023 - 2026.

De HSD-programma financiering/taaksubsidie omvat onder andere EFRO/KvW2 € 800.000 (2021- 2023), MRDH € 300.000 (2022-2023) en RNIZ € 400.000 (2022-2025). Bovendien zijn en blijven we vanuit onze inhoudelijke strategische programmaliijnen bezig met programmafinanciering en subsidies (calls) op Europees, Rijk, provincie en gemeente niveau. Hiervan zijn inmiddels projectfinancieringen toegezegd, zoals bij Smart Cities, AI, SecurIT en ELSA (totaal ruim € 230.000 voor 2022). Er is een reële inschatting dat we uit een van de andere opgelijnde mogelijkheden voldoende financiering halen voor onze continuïteit.

De partnerbijdragen komen mogelijk onder druk te staan vanwege economisch zwaarder weer veroorzaakt door externe factoren zoals de oorlog in Oekraïne en mogelijke naweën van de Coronacrisis. HSD Office blijft continu werken aan partnermanagement met oog voor partnertevredenheid en waardecreatie. Daarnaast heeft HSD toestemming gekregen van de gemeente Den Haag om een gepast eigenvermogen op te bouwen. In 2020 is hiermee een begin gemaakt.

Dit geeft ons een beperkte buffer om mogelijke risico's in de toekomst te kunnen opvangen.

Impact externe factoren zoals het coronavirus en de oorlog in Oekraïne

We werken als HSD-team in 2022 structureel hybride. Dat wil zeggen 50% vanuit huis en 50% op kantoor. Overleg en afstemming vindt fysiek, digitaal en telefonisch plaats, zowel binnen het team als met externe samenwerkingspartners. De ICT-transitie van 3,5 jaar geleden zorgde ervoor dat iedereen tijdens Corona vrij eenvoudig vanuit huis kon doorwerken. We werken “in de cloud” en gebruiken Microsoft Office365 met veel gestandaardiseerde veiligheidsoplossingen zoals video conferenzen via Teams. Inloggen gebeurt via dubbele authenticatie. Ook kunnen we schakelen tussen de Teams omgevingen van NLAIC en HSD. Voor HSD Office is arbeidstijdverkorting niet aan de orde. Wel houdt het MT het vervolg van externe factoren zoals de coronacrisis en oorlog in de gaten.

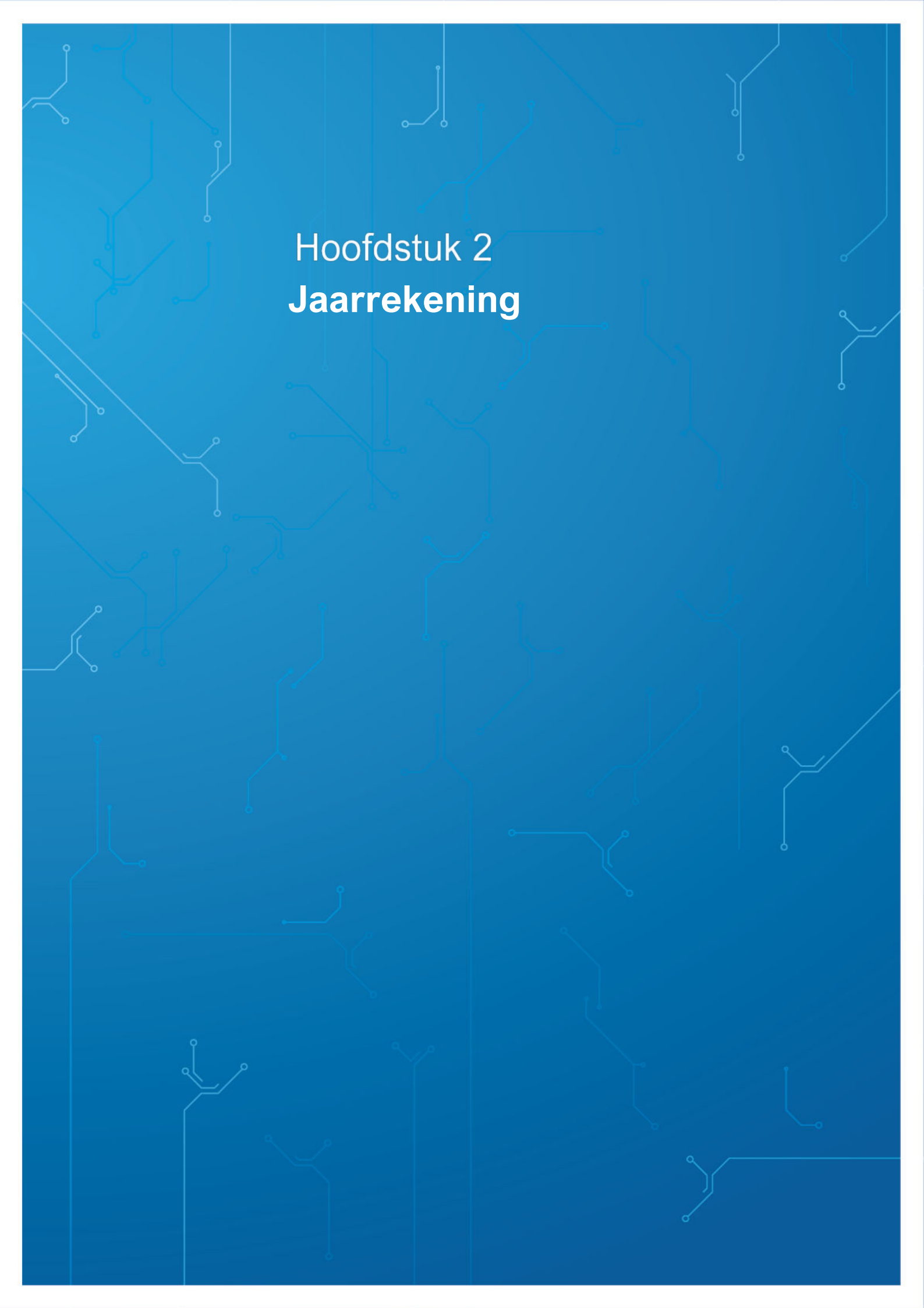
Werkzaamheden HSD Office

- Onze werkzaamheden in 2022 op gebied van kenniscirculatie, innovatieprogramma's, 'access to' propositie en community management pakken we fysiek en digitaal op.
- Bijeenkomsten en events vinden waar mogelijk en gewenst weer zoveel mogelijk fysiek plaats, o.a. op de HSD Campus. Indien het niet mogelijk blijkt vanwege corona of anderszins, vinden deze digitaal plaats. Hierdoor kan enkele outcome terugvallen, zoals acquisitie van internationale congressen, het aantal fysieke rondetafelbijeenkomsten en de bijdrages die we leveren aan externe events.

Begroting 2022

De begroting/jaarplan van HSD voor 2022 ziet er als volgt uit:

HSD saldo baten en lasten overzicht		(in euro's)
		2022
HSD partners		
Toegezegde partnerbijdrage gefactureerd in okt 2021	€	521.000
Target	€	60.000
Totaal partnerbijdrage	€	581.000
Subsidie		
Gemeente DH	€	500.000
Totaal subsidie	€	500.000
Project financiering		
Diversen		
Totaal projectfinanciering	€	919.000
Totaal baten	€	2.000.000
ABC Costing		
Kennis	€	560.000
Innovatie	€	330.000
Markt en Communicatie	€	370.000
Kapitaal	€	95.000
Talent	€	192.500
Bedrijfsvoering + Huisvesting + afschrijvingen + saldo fin baten/lasten	€	452.500
Totale kosten	€	2.000.000
Saldo baten en lasten	€	-

The background of the page is a solid blue color with a faint, repeating pattern of white circuit board traces and components, resembling a printed circuit board (PCB) layout. The traces are thin lines that branch out and connect to small circular nodes, creating a complex, interconnected network across the entire page.

Hoofdstuk 2

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021

(Na bestemming van het saldo baten en lasten)

ACTIVA		(in euro's)		31 december 2021		31 december 2020	
Vaste activa	1]						
Materiële vaste activa			13.430				18.640
					13.430		18.640
Vlottende activa							
Handelsdebiteuren	2]		320.312				341.000
Overige vorderingen	3]		120.885				186.478
Liquide middelen	4]		601.510				409.349
					1.042.707		936.827
Totaal					1.056.137		955.467
PASSIVA		(in euro's)		31 december 2021		31 december 2020	
Eigen vermogen	5]						
Algemene reserve			48.904				43.894
Egalisatie reserve			22.182				
Bestemmingsreserve			48.231				75.000
					119.317		118.894
Kortlopende schulden							
Crediteuren			36.523				64.142
Belastingen	6]		175.577				139.733
Vooruit gefactureerde bedragen	7]		494.500				514.500
Overige schulden en overl. passiva	8]		230.219				118.199
					936.820		836.573
Totaal					1.056.137		955.467

Staat van baten en lasten over 2021

(in euro's)		2021		2020
		Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten				
Bijdragen partners	9]	573.980	600.000	660.774
(Exploitatie) Subsidies	10]	750.000	750.000	990.285
Overige baten / project financiering	11]	433.447	160.000	202.328
Totaal baten		1.757.427	1.510.000	1.853.387
Lasten				
Personele lasten	12]	1.284.039	1.184.158	1.184.610
Afschrijvingen	13]	9.267	9.750	9.228
Programmakosten	14]	260.621	113.300	330.826
Huisvestingskosten		72.899	95.000	109.258
Algemene kosten	15]	126.613	107.792	128.660
Totaal Lasten		1.753.440	1.510.000	1.762.582
Resultaat		3.987	-	90.805
Financieel resultaat				
Rentebaten en soortgelijke baten		216	500	230
Rentelasten en soortgelijke lasten		-3.780	-500	-1.622
Totaal financieel resultaat		-3.564	-	-1.392
Saldo baten en lasten		423	-	89.413

Bestemming van baten en lasten (toevoegingen/onttrekkingen aan Eigen Vermogen)

Mutatie egalisatie reserve	5]	22.182	-	
Mutatie bestemmingsreserve	5]	-26.769		75.000
Mutatie algemene reserve	5]	5.010	-	14.413
Totaal		423	-	89.413

Overzicht van mutaties in eigen vermogen

Eigen vermogen per 1/1/2021		118.894	Eigen vermogen per 1/1/2020	29.482
Mutatie egalisatie reserve	5]	22.182	Mutatie egalisatie reserve	-
Mutatie bestemmingsreserve	5]	-26.769	Mutatie bestemmingsreserve*1	75.000
Mutatie algemene reserve *3	5]	5.010	Mutatie algemene reserve *1	14.413
Eigen vermogen per 31/12/2021 *4		119.317	Eigen vermogen per 31/12/2020 *2	118.894

Toelichting:

*1 HSD heeft in 2020, na de vorming van de bestemmingsreserves ter waarde van € 75.000, een klein batig saldo ter waarde van € 14.413 toegevoegd aan de algemene reserve.

*2 Dit is het eigen vermogen per 31/12/2020 dat was opgebouwd uit het dotatie bestemmingsreserve 2020 (€ 75.000), dotatie algemene reserve 2020 (€ 14.413) en positieve saldo van 2019 (€ 14.795), 2018 (€ 9.120) en 2017 (€ 6.413), het negatieve saldo (€ 63.435) van 2016 dat aangevuld was door de nog niet uitgegeven exploitatiesubsidie Gemeente Den Haag (€ 62.589) uit 2014 en 2015, resulterend in een negatief eigen vermogen per 31/12/2016 van € 846

*3 HSD heeft in 2021, na de onttrekking van € 5.000 uit de bestemmingreserve ICT (in verband met extra uitgaven ICT waaronder pentesten), het saldo baten en lasten 2021 (€ 423) en de aanpassing van de algemene reserve (-/-€ 413), een klein batig saldo ter waarde van € 5.010 toegevoegd aan de algemene reserve.

*4 Het nieuwe eigen vermogen per 31/12/2021 is het resultaat van het positieve eigen vermogen per 1/1/2021, de mutatie bestemmingsreserve 2021, mutatie algemene reserve in het boekjaar 2021 en de door de gemeente Den Haag voorgestelde verwerking van het overschot over boekjaar 2020 inzake de gevormde egalisatie reserve (zie ABBA/VS/12156).

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021

Algemeen

De jaarrekening van Stichting The Hague Security Delta (hierna: HSD) is opgesteld in overeenstemming met de subsidievoorwaarden van de Gemeente Den Haag en Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro en kleine rechtspersonen (RJK) voor kleine organisaties-zonder-winststreven (C1).

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2020 zijn waar nodig geherrubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2021 mogelijk te maken.

Grondslagen voor de continuïteit

De gemeente Den Haag heeft in 2018 een meerjarige overeenkomst met stichting HSD opgesteld om de benodigde basisfinanciering (exploitatiesubsidie) voor de periode 2019 - 2022 te garanderen (conform document RIS300840).

Uitgangspunt zijn de volgende bedragen die, verbonden aan de subsidievoorwaarden, beschikbaar zijn gesteld: 2019 (€ 1 miljoen), 2020 (€ 750.000), 2021 (€ 750.000), 2022 (€ 500.000). De Raadsvergadering heeft dit document in januari 2019 geaccordeerd. Ook heeft de gemeente Den Haag toestemming verleend aan HSD Office om een passend eigen vermogen op te bouwen, zie hiervoor de brief met kenmerk DSO/2019.608 welke ontvangen is in de loop van 2019.

HSD heeft in 2020 samen met de Raad van Toezicht, Raad van Advies, de partners en HSD-medewerkers de strategie voor 2021 – 2025 vastgesteld. De vijf doelen in deze strategie zijn gericht op het bieden van oplossingen voor maatschappelijke veiligheidsvraagstukken:

1. Kennis vergroten van Nederlandse organisaties over 'veiligheid in een digitaliserende wereld'.
2. Krachtige samenwerkingen tot stand brengen die leiden tot valorisatie en veiligheidsinnovaties.
3. Organisaties helpen de nationale en internationale markt te betreden.
4. Financiering regelen voor veiligheidsoplossingen en kapitaal voor groei.
5. Helpen de mismatch tussen vraag en aanbod van security talent zichtbaar te maken en op te lossen.

Financiering voor bovenstaande bestaat uit een combinatie van publieke en private financieringen: exploitatiesubsidie, programmafinanciering (onder andere via een verantwoord dekkingstarief voor uren vanuit HSD Office) en projectinvesteringen. De publieke partijen investeren in de basisfinanciering van HSD Office en private partijen en kennisinstellingen geven commitment via partnerbijdragen. De uitgelokte investeringen op concrete innovatieprojecten komen dan uit de publieke vraagpartij, aangevuld met private middelen, onderzoeksgelden vanuit de kennisinstellingen en beschikbare co-financieringsinstrumenten.

Onze ambities hangen samen met structurele duurzame basisinkomsten (basis exploitatie/programmafinanciering en partnerfees) van zo'n € 1,5 miljoen per jaar, zoals opgenomen in het jaarplan 2021. Conform onze ambities is het gelukt om in 2021 programma- en projectfinanciering binnen te halen. Dit betreft AI rollen, Kansen voor West subsidie, Smart Secure Cities en EU Cluster Call MKB vouchers. Dit heeft geleid tot extra budgetruimte van € 247k. Daarnaast zijn we kostenbewust.

Corona heeft ook op HSD impact gehad. Zo is er veel minder gereisd, zijn er minder fysieke bijeenkomsten geweest en is er veel vanuit huis gewerkt. HSD heeft het (digitale) thuiswerken in haar DNA opgenomen en heeft hybride werken omarmd. In 2021 zijn, ondanks corona, de jaarplan deliveries gerealiseerd en op

onderdelen zijn extra activiteiten en output gecreëerd. Door Corona zijn de uitgaven wel anders verlopen dan in de begroting was opgenomen mede ingegeven door de extra budgetruimte. HSD heeft dan ook een goed financieel 2021 achter de rug en heeft een bloeiend HSD-ecosysteem. We kijken met vertrouwen naar de toekomst.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid op tenminste de korte termijn en waarschijnlijk ook de middellangere termijn. Ook de oorlog in Oekraïne zorgt wellicht voor economische onzekerheid. De ontwikkelingen blijven op dit moment zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Aangezien deze situatie ongewis blijft op balansdatum is de eventuele impact hiervan op de organisatie niet verwerkt in de cijfers van de jaarrekening per 31 december 2021. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van de Corona-crisis en de oorlog in Oekraïne is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op HSD.

In maart en begin april 2021 is een continuïteits- en liquiditeitsanalyse uitgevoerd. Hierbij is een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze pandemie op onze organisatie. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere opbrengstenderving, omgaan met de flexibele schil en de gevolgen voor de activiteiten van HSD. De impact van de invasie (oorlog) in Oekraïne in februari 2022 is nog onduidelijk. In maart 2022 is daarom wederom een continuïteits- en liquiditeitsanalyse uitgevoerd. Onder de paragraaf 'Vooruitblik 2022' in het bestuursverslag is het beleid en de impact voor HSD nader toegelicht. De uitkomst van onze continuïteits- en liquiditeitsanalyse van vorig jaar en dit jaar is een uitvoerbaar scenario waarbij de continuïteits- en liquiditeitspositie van HSD niet in het geding is. De directeur-bestuurder en de raad van toezicht zijn van mening dat HSD de huidige corona-crisis en oorlog in Oekraïne kan doorstaan zonder externe steun.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directeur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de

bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Stichting HSD kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Grondslagen activa en passiva

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

MVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Voor de afschrijving worden de volgende percentages gehanteerd:

- Computerapparatuur en software 20%
- Inventaris 20%

Handelsdebiteuren

De handelsdebiteuren betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van de volgende perioden komen en nog te ontvangen bedragen wegens baten ten gunste van voorgaande perioden. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Staan middelen niet ter vrije beschikking, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigenvermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserve.

- **De algemene reserve** is het vrij besteedbaar vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.
- **De bestemmingsreserve** zijn afgezonderde delen van het eigenvermogen voor een specifiek doel. Mutaties (toevoegingen dan wel onttrekkingen) in de bestemmingsreserve vinden plaats via de resultaatbestemming. Bestemmingsreserves kunnen door de bestuurder in samenspraak met het MT worden aangewend voor het benoemde doel van de reserve.
- **Egalisatie Reserve** is dat deel van het vermogen waarover de gemeente Den Haag op basis van haar subsidievoorwaarden zeggenschap heeft.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de handelsschulden, vooruit gefactureerde bedragen die ten gunste van het volgende boekjaar komen en overige nog te betalen bedragen betrekking hebbende op het huidige boekjaar. Deze schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. Deze worden opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden."

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de overlopende passiva. Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden. De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Baten

De omvang van een bate wordt bepaald op de reële waarde van de tegenprestatie die is ontvangen of waarop recht is verkregen.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. De voor het personeel geldende pensioenregeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Per balansdatum zijn er geen pensioenvorderingen en geen en verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en bankkosten.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

1] Materiële Vaste Activa

(in euro's)	Computer-app. en software	Inventaris	Totaal
Stand per 31 december 2020			
Aanschafwaarde	57.637	1.399	59.036
Afschrijvingen	-38.997	-1.399	-40.396
Boekwaarde	18.640	0	18.640
Mutaties 2021			
Investeringen	4.057	-	4.057
Afschrijvingen in boekjaar	-9.267	-	-9.267
	-5.210	0	-5.210
Stand per 31 december 2021			
Aanschafwaarde	61.694	1.399	63.093
Afschrijvingen	-48.265	-1.399	-49.663
Boekwaarde	13.430	0	13.430

Investeringen betreffen drie laptops en een i-Phone.

2] Handelsdebiteuren

Het saldo ultimo 2021 betreft voornamelijk vorderingen voor vooruit gefactureerde partnerbijdragen 2022. De voorziening voor dubieuze debiteuren bedraagt per 31 december 2021: € 0. Net zoals in 2020 het geval was.

3] Overige vorderingen

(in euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Nog te ontvangen exploitatiesubsidie Den Haag *1	75.000	75.000
Nog te ontvangen financiering Provincie Zuid Holland *2		51.857
Nog te ontvangen financiering Min J&V inzake NL AIC/MMIP data&intel		15.000
Nog te ontvangen financiering Den Haag inzake project Zij-instromers		9.000
Nog te ontvangen financiering Den Haag inzake Portfolio Haagse AI projecten		2.600
Nog te ontvangen financiële bijdrage KwW2/HSD Academy bijdrage 2021 *3	-	
Vooruitbetaalde bedragen *4	45.885	33.021
Totaal	120.885	186.478

Toelichting Stand van zaken subsidies

- *1 De exploitatiesubsidie 2020 ad € 750K van de Gemeente Den Haag is verantwoord in 2021. De exploitatiesubsidie 2021 ad € 750K van de Gemeente Den Haag dient te worden verantwoord uiterlijk 01-05-2022.
- *2 De projectsubsidie van de provincie Zuid-Holland betreft voor de jaren 2019 en 2020 € 259.285. De projectsubsidie 2019/2020 is op 18-06-2021 verantwoord.
- *3 De openstaande factuur is in mindering gebracht op het reeds ontvangen voorschot van EFRO inzake het KwW2/HSD Academy programma. Verwacht wordt dat deze factuur medio mei 2022 wordt voldaan.
- *4 Vooruitbetaalde bedragen betreft de licentiekosten 2022 en kosten accountant.

4] Liquide middelen

Alle liquide middelen zijn ter vrije beschikking van de stichting.

5] Eigen vermogen

Het verloop van de egalisatie reserve in 2021:

(in euro's)		Egalisatie Reserve
Stand per 31 december 2020		-
Mutatie naar aanleiding van subsidievaststelling gemeente De Haag		22.182
Dotatie algemene reserve 2021		-
Stand per 31 december 2021		22.182

Het verloop van de bestemmingsreserve in 2021:

(in euro's)		Bestemmings Reserve
Stand per 31 december 2021		75.000
Bestemmingsreserve Innovatie		
	Stand per 31 december 2020	45.000
	Mutatie 2021 (zie egalisatiereserve)	-21.769
	Stand per 31 december 2021	23.231
Bestemmingsreserve Talent		
	Stand per 31 december 2020	25.000
	Mutatie 2021	-
	Stand per 31 december 2021	25.000
Bestemmingsreserve ICT		
	Stand per 31 december 2020	5.000
	Mutatie 2021	-5.000
	Stand per 31 december 2021	-
Mutaties 2021		-26.769
Stand per 31 december 2021		48.231

De bestemmingsreserves kunnen worden aangewend voor alleen die doelen als beschreven in de benaming. Dat wil zeggen Innovatie, Talent en ICT. De bestemmingsreserves kunnen bovendien alleen worden aangewend als er een tekort dreigt dat niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden.

Het verloop van de algemene reserve in 2021:

(in euro's)		Algemene Reserve
Stand per 31 december 2020		43.894
Mutatie naar aanleiding van subsidievaststelling gemeente De Haag		-413
Dotatie algemene reserve 2021		5.423
Stand per 31 december 2021		48.904

HSD is conform de subsidievaststelling van de gemeente Den Haag gebonden aan de algemene subsidie verordening Den Haag. Daarin staat onder andere dat indien de exploitatiesubsidie voor een lager bedrag wordt vastgesteld dan het bedrag van verlening, dit overschot wordt teruggevorderd tenzij, op een daartoe gedane aanvraag, het besluit tot vaststelling vermeldt dat de ontvanger dit overschot geheel of gedeeltelijk mag behouden en/of aan de reserve mag toevoegen. De gemeente Den Haag heeft in haar brief met kenmerk DSO/2019.608 HSD toestemming gegeven om een passend eigenvermogen op

te bouwen. Op 15 december 2021 geeft de gemeente Den Haag in haar brief met kenmerk ABBA/VS/12156 toestemming het positieve resultaat 2020 ter hoogte van € 89.413 toe te voegen aan het eigen vermogen van HSD. Conform de subsidievaststelling is € 14.000 toegevoegd aan algemene reserve en is er een egalisatie reserve gevormd ter waarde van € 22.182. Het overige deel van het overschot is toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Hierover heeft de gemeente Den Haag geen zeggenschap. Bovenstaande aanpassingen zijn in de jaarrekening 2021 verwerkt.

6] Belastingen

(in euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Omzetbelasting	82.363	52.214
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	93.214	87.519
Totaal	175.577	139.733

7] Vooruit gefactureerde partnerbijdragen

(in euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Bijdragen Founding partners	-	-
Bijdragen Premium partners	395.000	412.000
Bijdragen Netwerk partners	99.500	102.500
Totaal bijdragen partners	494.500	514.500

8] Overige schulden en overlopende passiva

(in euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Reservering vakantiegeld	36.443	31.477
Reservering vakantiedagen	37.445	28.790
Vooruitontvangen bedragen *1	149.503	33.839
Overige schulden en overlopende passiva *2	6.828	24.093
Totaal	230.219	118.199

Toelichting overige schulden en overlopende passiva

*1 Dit betreft het ontvangen bedrag van de Europese Commissie inzake het SecurIT programma, het saldo voorschot ontvangen van EFRO verminderd met de openstaande factuur inzake het KvW2/HSD Academy programma, bedragen van enkele gemeenten inzake Smart Secure Cities en van de NATO Communications and Information Agency (NCIA). De vooruitontvangen bedragen van NCIA is de restpost van een project uit 2019 dat wordt verrekend met toekomstige bijdrage betreffende toekomstige projecten.

*2 Dit betreft nog te ontvangen factuur inzake project KvW2/HSD Academy en een reservering voor een mogelijk schuld aan derden.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Het jaarlijks bedrag aan *huurverplichtingen* aangaande onroerende zaken (kantoorruimte) bedraagt circa € 80.000 waarbij de huur jaarlijks zal worden geïndexeerd. In Q4 2020 is besloten de huisvesting af te schalen. Het aantal parkeerplaatsen is afgenomen en er is per saldo 1 kamer opgezegd. Dit heeft voor 2021 geleid tot een jaarlijks bedrag aan huurverplichtingen aangaande onroerende zaken (kantoorruimte) van circa € 66.000, waarbij de huur jaarlijks zal worden geïndexeerd. De huurverplichting m.b.t. vergaderruimtes bedraagt € 30.000 in 2020. Afgesproken is dat de vergaderzalen op basis van werkelijk gebruik in 2021 aan HSD in rekening wordt gebracht. Ten behoeve van de verhuurder is een bankgarantie afgegeven van € 9.105.

Toelichting bij de staat van baten en lasten over 2021

9] Bijdragen partners

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
Bijdragen Premium partners	467.650	475.000	538.654
Bijdragen Netwerk partners	106.330	125.000	122.120
Totaal bijdragen partners	573.980	600.000	660.774

Er zijn 47 betalende Premium Partners (2020:45, 2019: 47, 2018: 41, 2017: 29, 2016: 19) en 108 betalende Netwerk Partners (2020: 123 2019: 131, 2018: 153, 2017: 160, 2016: 135) in 2021.

10] (Exploitatie) subsidies

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
Exploitatiesubsidie Den Haag	750.000	750.000	750.000
Provincie Zuid-Holland			240.285
Totaal	750.000	750.000	990.285

Alle subsidies zijn éénmalig met uitzondering van de exploitatiesubsidie Den Haag. Zie hiervoor de grondslagen van continuïteit op pagina 28.

11] Overige baten en projectfinanciering

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
Summerschool	16.885		
Platform Talent voor Techniek (hybride docent)	9.744		
Kansen voor West2	156.161		
Al min JenV rol vrz secr	57.513		
Al Gem DH projecten	63.050		
Landschapskaart NAIN	15.000		
Smart city coalitie (ICSS) totaal	67.143		
Digiwerkplaats MRDH	2.645		
Internationalisering	31.200		
SecurIT / EU clustercall 'MKB vouchers	13.907		
gem DH inzake Portfolio Haagse AI projecten			13.000
gem DH inzake Zij-instromers			45.000
OM inzake Bestrijden Cyber crime (BEC Fraude)			30.000
OM			20.000
Vergoeding BUZA (GFCE)			18.000
Min J&V NLAIC/MMIP data&intel			30.000
PTvT inzake Hybride docent			38.975
Overige opbrengsten *1	200		7.353
Totaal	433.447	160.000	202.328

Toelichting

*1 Dit betreft de bate bij Security Talent website in 2021. In 2020 betrof het de baten bij project Marktconsultatie MINDEF Datadiode, GHOR & ROAZ-West en Pilot audit Office.

12] Personele lasten

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
Brutolonen en -salarissen (incl. 13e maand) *1	904.354		845.534
Vakantiegeld	4.966		-2.070
Sociale lasten	129.444		120.985
Freelance medewerkers, personeel in dienst derden *2	45.463		38.000
Pensioenpremie	158.703		141.915
Woon-werkverkeer	9.543		10.030
Opleidingskosten	7.082		10.429
WKR kosten vrije ruimte *3	16.851		12.072
Arbodienst	457		1.334
WIA verzekering	6.694		6.182
Overige personeelskosten	481		198
Totaal	1.284.039	1.184.158	1.184.610

Toelichting

- *1 Verschil ten opzichte van 2020 wordt verklaard door extra aanname personeel.
- *2 In 2021 betreft dit naast de vergoeding voor de Raad van Toezicht en de voorzitter van de Raad van Advies ook de inhuur van interim office manager. In 2020 betreft dit uitsluitend de vergoeding voor de Raad van Toezicht en de voorzitter van de Raad van Advies.
- *3 In 2021 hebben de HSD medewerkers een extraatje ontvangen in plaats van een procentuele salarisverhoging. In 2020 zijn de HSD medewerkers in de gelegenheid gebracht gebruik te maken van het fietsenplan en sportabonnement regeling. Ook is er in 2020 een vergoeding voor thuiswerken ten laste gebracht van de WKR regeling.

Ultimo 2021 zijn 19 medewerkers direct verbonden aan HSD (16,7 fte). Ultimo 2020 waren 16 medewerkers direct verbonden aan HSD (14,4 fte).

HSD heeft een pensioenregeling via het ABP. Er is sprake van een toegezegde bijdrageregeling en HSD heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan eventueel hogere toekomstige premies. In de jaarrekening zijn derhalve alleen de verschuldigde premies verantwoord.

WNT-verantwoording 2021 Stichting The Hague Security Delta

De WNT is van toepassing op Stichting HSD. Het voor Stichting HSD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

Bezoldiging bestuurder/directeur en raad van toezicht

Gegevens 2021				
bedragen x € 1	Joris den Bruinen	Wim Kijken	Jaap Wielaart	Marjolein Jansen
Functiegegevens	Bestuurder Directeur	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1			
Dienstbetrekking?	Ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 120.638	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.839			
<i>Subtotaal</i>	€ 141.477			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 31.350	€ 20.900	€ 20.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 141.477	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020				
bedragen x € 1	Joris den Bruinen	Wim Kijken	Jaap Wielaart	Marjolein Jansen
Functiegegevens	Bestuurder Directeur	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1			
Dienstbetrekking?	Ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 120.302	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.502			
<i>Subtotaal</i>	€ 139.804			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 30.150	€ 20.100	€ 20.100
Bezoldiging	€ 139.804	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000

13] Afschrijvingen

(in euro's)	2021 realisatie	2021 begroting	2020 realisatie
Computerapparatuur en software Inventaris	9.267	9.750	9.228
Totaal	9.267	9.750	9.228

14] Programmakosten

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
Kennis vergroten	103.423	46.300	88.233
Samenwerken en innovaties	60.727	11.000	113.459
Nationale en Internationale Markt betreden (incl Branding & Communicatie)	43.064	39.000	54.030
Financiering en kapitaal	2.563	3.000	3.500
Security Talent	50.844	14.000	71.605
Totaal	260.621	113.300	330.826

Door voornamelijk de € 247K extra baten is er meer financiële ruimte ontstaan voor programmakosten. Door Corona zijn verschillende activiteiten niet doorgestaan (€ 72K, zie bijlage 2 "Bedrijfseconomische analyse") en juist andere opgestart/geïntensiveerd/uitgebreid. Hieronder wordt per programma de uitgaven toegelicht:

- Het programma Kenniscluster bevat projecten als: Kansen voor West 2/ HSD Academy (€ 55,3K), HSD Cafés/CISO bijeenkomsten (€ 1,4K), trendrapportage security (€ 3,1K), Security Insight (€ 32,6K), Sectoraal Digitaal Veilig (€ 9K) en Security in Finance -post covid (€ 2K).
- Het programma samenwerken en innovaties bevat projecten als: AI (€ 29,4K), OT security (€ 4,6K), Cybermetriekeken in de zorg (€ 1,8K), Bestrijden Cybercrime/BEC Fraude (€ 10,3K), Smart Cities (€ 6,4K) en Acquisities (€ 8,2K).
- Het programma Nationale en Internationale Markt betreden (inclusief Branding & Communicatie) bevat PIB reizen Japan/VS/Duitsland (€ 5K) en strategische internationale acquisities landen in Den Haag (€ 7,9k) + Communicatie/PR (€ 13,1) en Online/Website (€ 17K).
- Het programma Financiering en kapitaal betreft Access to Capital/SecurIT project (€ 2,6K).
- Het programma Security Talent bevat projecten als: Kansen voor West/HSD Academy (€ 10,2K), Zij-instromers (€ 24,4K), Security Talent (€ 4,5K), Hybride Docent (€ 3,7K), Summerschool (€ 6,7K) en Human Capital Agenda (€ 1,4K).

Verschillen analyse realisatie versus begroting

1. Door Corona zijn er weinig maandag netwerklunches op de HSD Campus georganiseerd, is er veel minder gereisd naar het buitenland en is een aantal fysieke bijeenkomsten/events/congressen niet doorgestaan.
2. De projectkosten zijn met name afgenomen bij OT security (€ 5,4K), bij Security Talent (€ 2,5K), bij Access 2 Capital (€ 0,5K), bij Internationale reizen/faciliteren economische missies (€ 4,1K) en € 3K voor de netwerklunches op de HSD Campus.

- Door Corona, de toegenomen baten en bij punt 2 vermelde verminderde projectkosten zijn andere programma's/projecten juist opgestart/geïntensiveerd/uitgebreid. Dit betreft met name het programma Kansen voor West/HSD Academy, het upgraden van de HSD website tot Security Insight, project Artificial Intelligence, project Cyber Crime/BEC Fraude en project Smart Cities.

Verschillen analyse realisatie 2021 versus realisatie 2020

De hier bovenstaande vermelde verschillenanalyse geldt ook hier.

Noemenswaardig is dat de opmaak en het drukken van de jaarrekening en het jaarverslag duur was. Hiervoor zijn inmiddels adequate maatregelen genomen resulterend in een standaard sjabloon waarin we het jaarverslag zelf kunnen opmaken en de keuze om het jaarverslag alleen nog maar in digitale vorm uit te brengen. Dat zie je terug in de cijfers bij Branding & Communicatie. Door stringent op kosten te sturen in overeenstemming met de gerealiseerde deliverables én in balans met de daadwerkelijke gerealiseerde baten is HSD Office erin geslaagd een klein positief saldo over 2021 te realiseren.

15] Algemene kosten

(in euro's)	2021	2021	2020
	realisatie	begroting	realisatie
ICT/Telefoon *1	71.391	56.000	53.260
Administratie- en advieskosten *2	10.987	19.792	15.151
Accountantskosten *3	24.500	24.500	33.250
Reis- en verblijfskosten *4	889		757
Diners/lunches (HSD Office bijeenkomsten) *5	999		994
Dubieuze debiteuren *6	500		8.000
Kantoorkosten	3.489	5.000	5.555
Representatie en promotie materialen	2.142		2.041
Contributies en abonnementen	240		240
Overige (wo VOG)*7	11.476	2.500	9.412
Totaal	126.613	107.792	128.660

Toelichting

- *1 De kosten in 2021 zijn inclusief interne pentest, password management. Voor het overige is het vergelijkbaar met die van 2020.
- *2 Er zijn weinig advieskosten gemaakt.
- *3 Dit betreft de accountantskosten van 2020 die in 2021 worden genomen. De accountantskosten voor de jaarrekening 2019 zijn genomen in 2020 aangezien dan ook de werkzaamheden plaatvinden. De accountantskosten voor de Jaarrekening 2021 worden in 2022 verantwoord.
- *4 Reis- en verblijfskosten zijn voor zover mogelijk verantwoord binnen de projecten. Dit betreft voornamelijk NS treinreizen.
- *5 Diners /lunches voor HSD Office bijeenkomsten. De HSD Cafés en partnerlunches zijn bij het programma Kennis vergroten verantwoord.
- *6 In 2021 zijn dit de kosten van een deal 50% met een debiteur. In 2020 betreft het afgeschreven debiteuren die niet inbaar zijn.
- *7) Overig bestaat uit gemaakte kosten in 2021 voor algemene zaken. Hier zit ook in bijstorting niet opgenomen vakantie dagen en aanschaf van een fototoestel deze kosten niet verder verbijszonderd.

Bestemming van het saldo van baten en lasten

HSD heeft in 2021, inclusief de onttrekking van de ICT-bestemmingsreserve ter waarde van € 5.000, een klein batig saldo ter waarde van € 5.423 toegevoegd aan de algemene reserve, zodat het op een later moment ingezet kan worden voor nastreven van de stichtingsdoelstellingen. Aan de Raad van Toezicht en gemeente Den Haag wordt gevraagd hier goedkeuring aan te verlenen.

Het Bestuur en Raad van Toezicht

Den Haag, 19 april 2022

Joris den Bruinen
Bestuurder/directeur stichting HSD

Wim Kuijken
Voorzitter RvT

Jaap Wielaart
Lid RvT

Marjolein Jansen
Lid RvT

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting The Hague Security Delta

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting The Hague Security Delta te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting The Hague Security Delta per 31 december 2021 en van het saldo van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering topinkomens (WNT).

Tevens zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking van gemeente Den Haag, de Algemene Subsidieverordening en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020, alsmede de Regeling controleprotocol WNT 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting The Hague Security Delta zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen C1 Kleine organisaties zonder winststreven

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering topinkomens (WNT). Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de subsidiebeschikking van gemeente Den Haag, de Algemene Subsidieverordening en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020, de Regeling controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 19 april 2022

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA

Bijlagen

Bijlage 1: Tabel input-output-outcome resultaten

Bijlage 2: Bedrijfseconomische analyse (Activity Based Costing)

Bijlage 3: Resultaten gemeente Den Haag

Bijlage 1: Input-output-outcome resultaten

Doelen Stichting HSD	Input De fte's en ABC-kosten van HSD Office	Output Wat is opgeleverd door HSD Office	Outcome Het succes van het HSD ecosysteem: de partners van HSD. De output van HSD Office levert een bijdrage aan dit succes
1 Kennis vergroten	5,0 FTE € 451k	<p>264 HSD partners (stand per 1 januari 2021) 2 nieuwe (digitale) partnerbijeenkomsten</p> <p>HSD kennisproducten: 1 trendrapportage met dashboard/Trendmonitor 1 kennis & innovatie platform: Security Insight 1 kennis & awareness platform: Cyber Kracht 1 onderzoek financiële sector</p> <p>HSD kennissessies: 5 digitale HSD Cafés 6 rondetafel bijeenkomsten 4 kennis/netwerklunches op HSD Campus 26 bijdrages aan event als spreker 15 bijdrages aan event als endorsing partner 8 cross-sectorale CISO intervisie bijeenkomsten 13 HSD Talks 2 MKB Digicafés</p> <p>3 Raad van Advies bijeenkomsten</p>	kenniscirculatie
2 Samenwerken en innovaties	3,4 FTE € 317k	<p>Innovatieprogramma's: 16 innovatieprogramma's en verkenningen met meer dan 95+ organisaties</p> <p>1 Website: veiligsmartcities.nl</p> <p>MKB matchmaking en gesprekken: 211 matches</p>	€ 3,4 miljoen uitgelokte programma investeringen t.b.v. HSD en consortia. Hiervan is € 1,4 miljoen buiten HSD financiën om.
3 Nationale en internationale markt betreden	3,1 FTE € 279k	<p>Acquisities: 10 internationale security bedrijven, waarvan 6 geland in Den Haag</p> <p>Acquisities: 10 internationale congressen, waarvan 4 fysiek</p>	Bedrijven geven aan de komende 3 jaar 61 nieuwe banen te creëren en ruim € 3 miljoen te investeren
			€ 1,95 miljoen verwachte economische spin-off

<p>3 Nationale en internationale markt betreden</p>		<p>Partners for International Business: Gewerkt in 4 consortia: Singapore, Japan, India, USA en 1 PIB Duitsland in ontwikkeling</p> <p>Meewerken en deelnemen aan uitgaande handelsmissies: 18 digitale handels/kennisbijeenkomsten 1 fysieke uitgaande handelsmissie 1 analyse internationalisering</p> <p>3 marktconsultaties</p> <p>Communicatie & Branding: 100 online artikelen met vermelding HSD 18 interviews met HSD Office en HSD partners 10 nieuwsberichten over samenwerkingen/resultaten van HSD partners 1 implementatie nieuwe branding Security Delta (HSD) inclusief vernieuwde tweetalige website securitydelta.nl</p> <p>Website: 6.008 bezoekers corporate HSD-website gemiddeld per maand 9.230 bezoekers 'powered by websites' gemiddeld per maand</p>	<p>PIB Japan afgerond waarin afgelopen 5 jaar € 5 miljoen omzet is gerealiseerd en verwachte omzetgroei van € 5 a € 10 miljoen voor komende jaren</p> <p>Versterking internationale/Europese samenwerking</p> <p>€ 1,4 miljoen online mediawaarde</p>
<p>4 Financiering en kapitaal</p>	<p>0,8 FTE € 72k</p>	<p>Toegang tot financiering en kapitaal: 1 toegang tot kapitaal event 1 up to date subsidiewijzer online gezet 1 SecurIT programma 22 partners gematched aan investeerders</p> <p>5 consortia NWO D&I voorbereid en ingediend 3 ELSA labs consortia gevormd en ingediend</p>	<p>Uitgelokte bedrijfsinvestering van € 29,6 miljoen onder andere een serie A en B investering</p> <p>SecurIT € 5 miljoen, waarvan € 3,5 miljoen voor MKB en innovatievoorstellen</p> <p>Dutch Security TechFund, geleid door TIIN Capital en ondersteund door IQ en HSD Office stijgt met € 5 miljoen naar € 36 miljoen</p>

<p>5 Vraag en aanbod van security talent matchen</p>	<p>1,9 FTE € 173k</p>	<p>Uitvoering of bijdrage leveren aan 6 programma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Human Capital Agenda Security - Security Talent - Zij-instromers: cybersecuritywerkt.nl - Hybride docenten Cybersecurity - International Cyber Security Summer School - Capstone: 2 bijeenkomsten <p>HSD kennissessies:</p> <p>2 toegang tot talent bijeenkomsten 3 Adviesgesprekken met gemeente Den Haag</p> <p>Trends & Ontwikkelingen:</p> <p>9 artikelen</p> <p>Security Talent website:</p> <p>1.907 vacatures ontsloten 575 opleidingen ontsloten 67.768 bezoekers per jaar 4.936 doorgeleidingen naar partnerwebsites</p>	<p>60 deelnemers aan ICSSS 25 studenten met 4 TU's</p>
<p>6 Bedrijfsvoering</p>	<p>2,5 FTE € 465k</p>	<p>4 vergaderingen Raad van Toezicht 3 websites gepentest HSD is in control</p>	
<p>Totaal Totale input HSD Office</p>	<p>16,7 FTE € 1.757k</p>		

Bijlage 2: Bedrijfseconomische analyse (Activity Based Costing)

In onderstaande analyse zijn de personeelskosten gealloceerd over de kostendragers op basis van urenverdeling die zijn gebaseerd op ervaringscijfers. Deze zijn aan het einde van 2021 opnieuw vastgesteld.

Reguliere opstelling (out-of-pocket kosten)			
(in euro's)	2021	2021	2021
	Realisatie	Begroting	Vershil
Eindtotaal baten	1.757.427	1.510.000	247.427
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	1.284.039	1.184.158	99.881
Overige bedrijfskosten (incl financieel resultaat)	212.344	212.542	-198
Totaal bedrijfslasten	1.496.383	1.396.700	99.683
Programmakosten			
Kennis vergroten	103.423	46.300	57.123
Samenwerken en innovaties	60.727	11.000	49.727
Nationale en Internationale Markt betreden (incl Branding & Communicatie)	43.064	39.000	4.064
Financiering en kapitaal	2.563	3.000	-437
Security Talent	50.844	14.000	36.844
Totaal Programma kosten	260.621	113.300	147.321
Totale lasten	1.757.004	1.510.000	247.004
Saldo Baten en Lasten	423	-	423

Personeelskosten gealloceerd dmv ABC costing			
(in euro's)	2021	2021	2021
	Realisatie	Begroting	Vershil
Personeelskosten	1.284.039	1.184.158	99.881
Bedrijfslasten			
Kennis vergroten	252.671	240.721	11.950
Kennis vergroten	347.253	283.313	63.940
Samenwerken en innovaties	256.619	256.644	-26
Nationale en Internationale Markt betreden (incl Branding & Communicatie)	235.541	241.739	-6.199
Financiering en kapitaal	69.658	62.287	7.371
Security Talent	122.298	99.453	22.845
Totale ABC kosten	1.284.039	1.184.158	99.881

ABC opstelling			
(in euro's)	2021	2021	2021
	Realisatie	Begroting	Vershil
Eindtotaal baten	1.757.427	1.510.000	247.427
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	-	-	-
Overige bedrijfskosten (incl financieel resultaat)	465.014	453.263	11.751
Totaal bedrijfslasten	465.014	453.263	11.751
Programmakosten			
Kennis vergroten	450.676	329.613	121.063
Samenwerken en innovaties	317.346	267.644	49.701
Nationale en Internationale Markt betreden (incl Branding & Communicatie)	278.604	280.739	-2.135
Financiering en kapitaal	72.221	65.287	6.934
Security Talent	173.142	113.453	59.690
Totaal Programma kosten	1.291.990	1.056.737	235.253
Totale lasten	1.757.004	1.510.000	247.004
Saldo Baten en Lasten	423	-	423

Toelichting

In deze reguliere opstelling staan de werkelijke uitgaven weergegeven. Dit sluit aan op de staat van baten en lasten.

Resultaat ABC opstelling

Door de ABC opstelling is inzichtelijk geworden dat:

1. De bedrijfsvoering rond € 465K kost. Bedrijfsvoering bestaat uit activiteiten (management, secretariaat, backoffice, personeelszaken en finance) en out-of-pocket kosten (waaronder huisvesting, ICT, kantoor, accountant en administratie kosten).
2. Door voornamelijk de € 247K extra baten is er meer financiële ruimte ontstaan voor programmakosten. HSD Office heeft de meeste inspanningen verricht bij 'Kennis vergroten'.

Bijlage 3: Resultaten gemeente Den Haag

Security Delta (HSD) levert een bijdrage aan een veiligere digitale samenleving, economische waarde en groei van banen. Dat begint in Den Haag. Gezamenlijk werken we aan de economische visie van Den Haag. Dat betekent werken aan een innovatief klimaat, een veerkrachtige economie en banengroei waarvan iedereen in de stad profiteert. Zowel in de stad als regio staan digitale veiligheid en de inzet van technologie voor een slimme veilige samenleving hoog op de agenda. Tegelijkertijd hebben we de gezamenlijke ambitie om het profiel van Den Haag als onze internationale stad van Vrede, Recht én Veiligheid te verdiepen.

Hefboomeffect investering

Elk geïnvesteerde euro van de gemeente Den Haag in HSD (€ 750k), kent in 2021 een multiplier van ruim **vier**. De Haagse inzet verdubbelt van 1 naar ongeveer 2 euro doordat partnerfee's worden binnengehaald (€ 575k). Daarbovenop komt de publieke programma- en projectfinanciering (€ 2 miljoen), waardoor de stap van 2 naar ruim 4 euro wordt gemaakt. Daarnaast heeft het Haagse geïnvesteerde geld een nog grotere hefboomwerking via de partners. Dit komt tot uiting in de subsidieaanvragen van consortia en de maatschappelijk en economische outcome van HSD. Deze is terug te vinden in de tabel in bijlage 1.

Bijdrage Security Delta aan doelstellingen Den Haag in 2021

Vernieuwen door meer innovatiesamenwerking

Het afgelopen jaar is een groot cyberweerbaarheidsinitiatief van de grond getrokken. Met als doel het MKB in Den Haag en de Haagse regio cyberbewust en -weerbaar te maken. Een cyberweerbaar MKB is een randvoorwaarde voor verdere digitalisering, want het vormt het fundament voor een veerkrachtige economie, groei en vernieuwing. Het Haagse cyberweerbaarheidsinitiatief 'Cyberkracht' wordt gefinancierd met een 'Kansen voor West 2'-subsidie. Het is een samenwerkingsverband van diverse Haagse en Zuid-Hollandse organisaties, dat gesteund wordt door onder meer Provincie Zuid-Holland, InnovationQuarter, Greenport West-Holland en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

HSD is trekker van de Nederlands AI Coalitie (NLAIC) werkgroep Veiligheid, Vrede & Recht. Namens het Ministerie van Justitie en Veiligheid vertegenwoordigen we bovendien het missiegedreven topsectorbeleid 'Veiligheid/Data & Intel'. Inmiddels zijn meer dan honderd publieke, private en kennispartijen betrokken. In 2021 werd gezamenlijk gewerkt aan het opzetten van ELSA labs (Ethical Legal en Social Aspects). De consortia werden gevormd en financieringsvoorstellen zijn ingediend bij NWO. De verschillende consortia bestaan voor circa driekwart uit organisaties die in Den Haag zijn gevestigd en inmiddels is bekend dat deze consortia ruim € 4,3 miljoen subsidie van NWO ontvangen in 2022. Met deze inzet heeft Security Delta ervoor gezorgd dat er investeringen zijn uitgelokt voor innovaties, die voor een belangrijk deel landen in Den Haag, en dat het oorspronkelijk Haagse 'Data Science Initiative' een landelijk bereik heeft.

Via de Impact Coalitie Safety & Security werken verschillende steden onder voorzitterschap van Den Haag en met onder meer de VNG en politie aan het thema 'slimme veilige steden'. HSD levert kennis, draagt zorg voor versnelling en versterking van projecten en verbindt partners. Het doel is om door een goede inzet van data en techniek de veiligheid en leefbaarheid in de wijken te vergroten. HSD vervult een rol als aanjager, verzorgt de communicatie en helpt concrete resultaten te boeken, zoals een onderzoeksagenda, de website 'veiligsmartcities.nl' en het project "Crowd Control Smart Scheveningen".

Meer talent opleiden, aantrekken en behouden

Er is in de stad en de regio een grote behoefte aan goed getrainde cyber security professionals. HSD brengt vraag en aanbod van talent en trainingen bij elkaar via de website securitytalent.nl. Hiervan profiteren Haagse werkgevers en opleiders. In 2021 plaatsten 62 verschillende organisaties in totaal 466 vacatures met de vacaturelocatie 'Den Haag'.

Vanwege de grote vraag naar securitytalent is in 2021 ook gewerkt aan meerdere projecten om de pool van talenten te vergroten. Het gaat dan niet alleen om het werven van (internationale) studenten en zij-instromers, maar ook om talentvolle cyberdocenten. Deze projecten dragen bij aan de Zuid-Hollandse Human Capital ambitie en het HCA-programma WE-IT. Een voorbeeld uit 2021 is de werving van hybride docenten: professionals uit het bedrijfsleven die gedeeltelijk als docent aan de slag gaan. Dit is een taai vraagstuk, maar de eerste beweging is ingezet. Daarnaast is het platform 'cybersecuritywerkt.nl' gelanceerd, om zij-instromers te werven, en hebben technische studenten via het 4TU Entrepreneurial Capstone programma bijgedragen aan business cases van cybersecuritybedrijven. HSD Office voerde ook twee adviesgesprekken met Den Haag over de Human Capital Agenda Security en de mismatch tussen de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven.

Interview

Lees het interview met Mitchel die vertelt hoe hij op z'n 17^e zijn liefde achterna reisde, terugkeerde naar Den Haag, geen diploma's had en zich nu ontwikkelt tot cybersecurity specialist.

LEES MEER

Meer publieke en private financiering aantrekken

Het belang van kapitaal voor groei heeft Den Haag onderkend. In nauwe samenwerking met InnovationQuarter en investeerder TIIN Capital is het Dutch Security TechFund opgezet. Den Haag heeft via het HEIT-fonds hierin een beperkte investering gedaan. Deze gemeentelijke investering en die van InnovationQuarter (IQ) trokken onder andere KPN Ventures, EZK/RVO, InvestNL en privévermogens over de streep.

Hierdoor is een kapitaalfonds van in totaal 36 miljoen euro ontstaan dat investeert in securitybedrijven met potentie. De laatste vier jaar zijn dit fonds en IQ de grootste investeerders in digital security bedrijven in Nederland. Met een investering is bijvoorbeeld het startup bedrijf Awen vanuit de UK naar Den Haag getrokken. Overall zijn er in 2021 kapitaalinvesteringen gedaan in 11 bedrijven van bijna € 30 miljoen, waardoor deze bedrijven de komende jaren verder groeien.

Groei en banen door congressen en bedrijven aan te trekken en te helpen groeien

Bedrijven vestigen zich op een locatie omdat er een vruchtbaar vestigingsklimaat is en bij voorkeur een ecosysteem dat hen in staat stelt om klanten, partners en talenten te vinden. Ze worden daarbij geholpen door organisaties die met die taak belast zijn, zoals InnovationQuarter. HSD en de Campus werkt daarbij als een magneet. Dat het nationale security cluster z'n kern in Den Haag heeft, blijkt niet alleen uit het feit dat de Campus in Den Haag gevestigd is, ook 41% van de partners heeft een hoofdkantoor of vestiging in Den Haag.

In 2021 is door Policy Research* een economische impactstudie naar het veiligheidscluster in Den Haag uitgevoerd. Tussen 2016 – 2020 is het regionale Veiligheidscluster verder gegroeid met 1.500 banen, waarbij de groei met name in de laatste twee jaren zat. Het aantal banen in het regionale veiligheidscluster is met 10% toegenomen naar 17.600 en de omzet binnen het cluster is met 29,5% gegroeid naar € 2,94 miljard.

Voor de gemeente Den Haag leverde het cluster veel zichtbaarheid op. De totale HSD-media waarde/free publicity van circa € 1,4 miljoen** droeg onder andere bij aan het positioneren van de stad Den Haag op gebied van cybersecurity. Dit zorgt voor blijvende aantrekkingskracht. De acquisitie van internationale congressen naar de stad kwam in 2021 uit op 10 congressen, ondanks Corona. Hiermee is een economische spin-off gerealiseerd van bijna € 2 miljoen.

Ondanks deze uitdagende tijden is het gelukt tien internationale security bedrijven te acquireren. Zes daarvan landen in Den Haag. Deze bedrijven geven aan de komende 3 jaar 61 nieuwe banen te creëren en ruim € 3 miljoen te investeren.

Tot slot deden tien Haagse bedrijven mee aan de verschillende internationale programma's waar HSD een rol in speelt. Met als doel het realiseren van internationale businessgroei en daarmee tegelijkertijd groei van banen in Den Haag.

* Noot: De definitie die Policy Research hanteert als Regionaal Veiligheidscluster is niet gelijk aan het veiligheidscluster HSD. De aanwezigheid van Stichting HSD en de HSD Campus heeft bijgedragen aan de economische groei door het creëren van een vruchtbaar klimaat. Dit betekent niet dat HSD letterlijk voor deze groei in banen en omzet heeft gezorgd

** Noot: De media-waarde (AVE-waarde) is gemeten met de mediamonitoringtool Meltwater. Hierbij gaat het om online artikelen met vermelding van HSD, zowel nationaal als internationaal.

A decorative graphic of light blue circuit lines with small circles at the nodes, resembling a printed circuit board, is scattered across the blue background.

Together we
Secure the Future

Security Delta (HSD)

Wilhelmina van Pruisenweg 104

2595 AN Den Haag

070 204 41 80

✉ info@securitydelta.nl

🌐 www.securitydelta.nl

🐦 [@HSD_NL](https://twitter.com/HSD_NL)

HSD
securitydelta.nl